

■ Экспертная сустрэча

МІГРАЦЫЯ: ПЫТАННЕ АГУЛЬНАСУСВЕТНАГА ЗНАЧЭННЯ

У Мінску адбыўся тэматычны міжнародны форум

Сярод удзельнікаў — прадстаўнікі кампетэнтных органаў Рэспублікі Беларусь, дзяржаў — членаў Еўрапейскага саюза і Усходняга партнёрства, а таксама эксперты з Азербайджана, Арменіі, Венгрыі, Грузіі, Даніі, Латвіі, Літвы, Малдовы, Польшчы, Украіны і розных міжнародных арганізацый. Асноўная ўвага падчас сустрэчы ўдзялялася распрацоўцы актуальных на цяперашні момант міграцыйных стратэгіяў, у тым ліку і шляхам абмену вопытам і аналізу эфектыўнасці нацыянальных практык.

У 2011 годзе была створана Панэль па пытаннях міграцыі і прыстанішча Усходняга партнёрства для спрашчэння пабудовы дыялогу паміж усходнімі партнёрамі і Еўрапейскім саюзам. Гэты форум з'яўляецца важным этапам ва ўмацаванні наладжаных за згаданы перыяд сувязяў.

Як адзначыў намеснік міністра ўнутраных спраў Мікалай МЕЛЬЧАНКА, Беларусь не сутыкнулася з хвалямі масавай міграцыі, якія зараз накрылі Еўропу. У нашай краіне добра пабудавана сістэма, якая дазваляе спыняць каналы незаконных перасяленняў. Тым не менш геаграфічнае становішча дзяржавы абавязвае быць гатовымі да тых выклікаў, якія кінутыя краінам ЕС. На гэты момант найбольш

цікаваць Рэспубліка Беларусь уяўляе ў якасці транзітнага калідора для мігрантаў, якія рухаюцца ў Заходнюю Еўропу.

Сёлета органамі ўнутраных спраў ва ўзаемадзейні з партнёрамі з іншых ведамстваў было выяўлена 15 каналаў незаконнай міграцыі. Затрымана каля 80 чалавек, большасць з іх — выхадцы з В'етнама, Ірака і Бангладэш.

Па словах дырэктара Міжнароднай арганізацыі па міграцыі па Паўднёва-Усходняй Еўропе, Усходняй Еўропе і Цэнтральнай Азіі Аргенціны САБАДОШ, нельга меркаваць, што пытанні міграцыі можна вырашаць асобна на ўзроўні краіны ці нават рэгіёна. Іх варта разглядаць у глабальным кантэксце. Таму значнасць міжнародных форумаў нельга недаацэньваць: гэта не проста абмеркаванне асаблівых поглядаў, а фарміраванне агульнай канцэпцыі. Ужо цяпер відавочныя найбольш спрэчныя моманты, напрыклад, пошук балансу паміж забеспячэннем нацыянальнай бяспекі і абаронаю жыцця асобных людзей. Калі чалавек з'яўляецца бежанцам, яму неабходны асаблівы ўзровень аховы. У дачыненні да мігрантаў неабходна памятаць пра тое, што ў іх таксама, як і ва ўсіх астатніх людзей, ёсць неад'емныя правы чалавека, якія неабходна выконваць.

Кіраўнік дэлегацыі ЕС у Рэспубліцы Беларусь Андрэа ВІКТАРЫН расказала, што форум з'яўляўся апошнім сёлета, выніковым, пасяджэннем Панэлі па пытаннях міграцыі

і прыстанішча. 13 кастрычніка было падпісана новае пагадненне Еўрапейскага саюза з Беларуссю аб партнёрстве ў сферы мабільнасці, што дазволіла актывізаваць работу па пытаннях міграцыі, якія ў 2016 годзе былі прыкрытымі. Самай вялікай складанасцю для Еўрапейскага саюза сталася негатыўнасць да такога вялізнага патоку мігрантаў, таму ў найбліжэйшы час неабходна выпрацаваць адзіную стратэгію дзеянняў. Гэта датычыцца і нарматыўна-прававой базы, і сацыяльных аспектаў. Не варта забываць, што мігранты ў большасці сваёй — гэта псіхалагічна траўмаваныя людзі, якія прабываюць у Еўропу з рэгіёнаў, ахопленых канфліктамі.

— У Беларусі знаходжуся ўжо год. І я была прыемна здзіўлена тым, як апэратыўна краіна адрагавала на тыя 160 тысяч мігрантаў, якія прыехалі з Украіны. Акрамя таго, відавочна, што за апошні час адносіны паміж Беларуссю і Еўрапейскім саюзам прыкметна палепшыліся: з візітам краіну наведалі шматлікія міжнародныя дэлегацыі, аб'ём дапамогі ёй быў павялі-

чаны ў два разы. Аднак перспектывы развіцця супрацоўніцтва яшчэ вельмі шырокія, — падвяла вынік Андрэа ВІКТАРЫН.

У сваю чаргу **Надзвычайны і Паўнамоцны Пасол Літоўскай Рэспублікі ў Беларусі Андрэас ПУЛОКАС** падкрэсліў, што зараз вядуцца перамовы аб спрашчэнні візавага рэжыму паміж нашай дзяржавай і Еўрапейскім саюзам. Адзін з кірункаў — зніжэнне кошту консульскага збору. Дарэчы, гэты год стаў рэкордным па колькасці віз, выдадзеных пасольствам Літоўскай Рэспублікі ў Мінску: усяго больш за 10 тысяч.

На 2017 год Міністэрствам унутраных спраў Беларусі запланавана распрацоўка Канцэпцыі нацыянальнай міграцыйнай палітыкі. Змест дакладаў, агучаных на экспертнай сустрэчы, а таксама рэкамендацыі і вопыт калег з іншых краін могуць стаць зыходным пунктам для яе фарміравання.

Дар'я КАСКО.
kasko@zviazda.by

■ Служба міласэрнасці

СІЛА
ДОБРАЙ ВОЛІ

У нас пакуль няма закона «Аб валанцёрстве», аднак велізарны аб'ём сацыяльнай работы па-ранейшаму выконваюць добраахвотнікі

Узяць, напрыклад, дзейнасць Беларускага Таварыства Чырвонага Крыжа — дапамогу сацыяльна ўразлівым людзям, догляд дома, гуманітарную дапамогу, рэагаванне на крызісныя сітуацыі і надзвычайныя здарэнні... Як справіцца з такімі задачамі без людзей, здольных за адно толькі «дзякуй!» горы звярнуць? **Вось і атрымліваецца: больш за 22 тысячы валанцёраў — толькі ў адной гэтай арганізацыі — могуць так звача ўмоўна. Тым часам яны навучаюць насельніцтва асновам аказання першай меддапамогі, уваходзяць у склад атрадаў хуткага рэагавання, Службу сясцёр міласэрнасці.**

Апошняя — гэта комплексная падтрымка пажылых і старых людзей у іх дома, індывідуальны догляд, медыцынская, сацыяльная, бытавая дапамога. Штогод дома аказваецца каля 1 мільёна паслуг для больш чым тысячы падпечных, яшчэ каля 12 тысяч атрымліваюць дапамогу ў размешчаных па ўсёй краіне 40 цэнтрах медыка-сацыяльнай дапамогі. Як тут без добраахвотнікаў, здольных і словам, і паходам у крану падтрымаць бездапаможных

хворых, чый сярэдні ўзрост каля 82 гадоў? З другога боку, ядро службы — 147 прафесійных сясцёр міласэрнасці, з якімі некалі таксама было ўсё няпроста. Ад самага пачатку стварэння арганізацыі гэты катэгорыя атрымлівала заробак, але...

«Некалі дзяржава фінансавала зарплату медсясцёр міласэрнасці, і гэта было каля тысячы ставак, — заўважае **менеджар аднаго з праектаў таварыства Тацяна СВЯТЛОВІЧ.** — Аднак пасля

2000 года скарацілася дзяржаўнае фінансаванне ўсіх грамадскіх аб'яднанняў, а за кошт членскіх узносаў і ахвяраванняў амаль немагчыма трымаць такі штат работнікаў. Таму колькасць медсясцёр значна зменшылася. Праблема аказання медыка-сацыяльнай дапамогі дома вырашыла прыняць закона «Аб сацыяльным абслугоўванні», калі ўдалося ўкараніць механізм дзяржаўнага сацыяльнага заказу, прыцягнуць недзяржаўныя некамерцыйныя арганізацыі да аказання сацыяльных паслуг з забеспячэннем частковага фінансавання з мясцовых бюджэтаў. І мы сталі піянерамі ў апрацы гэтай механізма». У апошнія гады колькасць дагавораў, якія заключаюць мясцовыя выканавыя органы з грамадскімі арганізацыямі, расце. У 2013 годзе быў заключаны толькі адзін пробны дагавор у Гродне, у 2014-м — ужо 21, 2015-м — 31, сёлета — 49, і каля сарака з іх адносяцца да Беларускага Чырвонага Крыжа.

Без валанцёрскага руху немагчыма ўявіць і работу атрадаў хуткага рэагавання. «У 2012-м мы працавалі ва ўмовах нізкіх тэмператур на дарогах, — першымі наладзілі патруляванне для дапамогі аўтамабілістам, і пасля дзяржава пераняла ў нас гэты вопыт, — прыгадвае **кіраўнік стратэгічнага кірунку «Падрыхтоўка і рэагаванне на надзвычайныя і крызісныя сітуацыі» таварыства**

Дзмітрый РУСАКОЎ. — У 2013-м удзельнічалі ў ліквідацыі наступстваў паводкі — гэта была і гуманітарная дапамога, у тым ліку забеспячэнне ежай, і псіхалагічная падтрымка, за што людзі былі нам удзячныя не менш».

У межах чарнобыльскай Праграмы гуманітарнай дапамогі і рэабілітацыі таварыства ажыццявіла самую доўгатэрміновую праграму, якая доўжылася больш як 20 гадоў. Перасоўныя дыягнастычныя лабараторыі Чырвонага Крыжа штогод абследавалі дзясяткі тысяч чалавек у забруджаных раёнах Магілёўскай, Гомельскай і Брэсцкай абласцей. Штогод выяўляліся такім чынам да 200 выпадкаў паталогіі шчытападобнай залозы.

Значная частка праектаў Чырвонага Крыжа скіравана на аказанне сацыяльнай і медыцынскай дапамогі ў тым ліку замежнікам, якія пражываюць на тэрыторыі краіны. Напрыклад, грамадзянам Украіны. Каля 900 чалавек з іх маюць статус бежанца, і яны прыраўняны ў правах да грамадзян Беларусі. Яшчэ каля 1600 чалавек маюць дадатковую абарону. Паводле слоў **намесніка генеральнага сакратара БТЧК Іны ЛЕМЯШЭЎСКАЙ,** гэтым людзям прадастаўляюцца бясплатныя медпаслугі, сацыяльная падтрымка. Аднак не ўсе грамадзяне Украіны звярталіся па такія статусы. Многія афармляюць часовае пражыванне (на сёння зарэгістраваліся

каля 55 тысяч), а пастаянна прыжывае больш за 33 тысячы. Для падтрымкі грамадзян з Данецкай і Луганскай абласцей з 2014 года было прыцягнута каля 2,8 млн долараў. Яшчэ каля 100 тысяч дэнамінаваных рублёў беларусы ахвяравалі на разліковы рахунак таварыства для аплаты медпаслуг грамадзянам Украіны.

У свой час 196 дзяржаў, у тым ліку і наша краіна, падпісалі дакументы па міжнародным гуманітарным праве, звязаным з абаронай ахвяр падчас узброеных канфліктаў.

— Мы вядзём работу па прызнанні рускай мовы пятай афіцыйнай мовай руху, што дапаможа яшчэ больш актыўна праяўляць сябе на міжнародным узроўні, — кажа **начальнік аддзела міжнародных адносін БТЧК Кацярына ЛЯЛЕКА.** — У наступныя чатыры гады бяром на сябе абавязкі забяспечваць навучанне гуманітарным каштоўнасцям, аказваць падтрымку ахвярам гандлю людзьмі ў Еўропе і прыцягваць моладзь да валанцёрства. Мы не толькі атрымліваем міжнародную дапамогу, але і самі не застаёмся ў баку падчас надзвычайных здарэнняў у свеце: дапамагалі пацярпелым ад бедстваў Японіі, Кубані, у Балканскім рэгіёне і Непале. Аб'яўлялі збор сродкаў па краіне, выдаткоўвалі грошы з рэзервовага фонду. Мы вельмі ўдзячныя за падтрымку і супрацоўніцтва таварыствам

Чырвонага Крыжа Аўстрыі, Даніі, Ісландыі, Нарвегіі, Швейцарыі, ЗША і Японіі. Уявіце толькі, як жанчыны з Даніі ці Ісландыі вяжуць адзенне для нашых грамадзян: яны абавязкова цікавяцца, для якога ўзросту патрэбна адзенне, якія мадэлі ў нас любяць націць... А жыхары Швейцарыі набываюць прадукты, цацкі, сувеніры і адпраўляюць у Беларусь для таго, каб нейкая сям'я магла крыху сэканоміць і набыць, напрыклад, неабходныя вітаміны...

А пачыналася ўсё 95 гадоў таму — з дапамогі параненым воінам і ваеннапалонным, стварэння пазней лазарэтаў, пунктаў харчавання і абарэву. У 1995 годзе Беларускае Таварыства Чырвонага Крыжа далучылася да міжнароднай федэрацыі таварыстваў Чырвонага Крыжа і Чырвонага Паўмесяца. «Наш асноўны прынцып — гуманнасці — мае на ўвазе садзейнічанне дзяржаве ў тым, каб чалавек, які трапіў у бяду, а гэта можа быць ваенны канфлікт ці нейкая прыродная катастрофа, не застаўся з ёю сам-насам, — адзначае **генеральны сакратар БТЧК, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь Вольга МЫЧКО.** — Аднак большая частка нашай работы адбываецца ў мірны час, калі трапіўшы ў сур'ёзную крызісную сітуацыю, чалавек таксама можа разлічваць на падтрымку».

Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@zviazda.by

